

SVEDALA KOMMUN
kommunen@svedala.se

2024-02-06

1 (18)

Dnr- SI 2023:6591

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid
Aggarpsskolan 4-9 i Svedala kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Aggarpsskolan 4-9 avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från *regelbunden* kvalitetsgranskning till *planerad* kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Aggarpsskolan 4-9 i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver initiera ett jämställdhetsarbete för att säkerställa att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas. I detta ingår att fördjupa analysen av skolans resultat för att identifiera eventuella könsmönster.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver under rektorns ledning utveckla metoder för att regelbundet involvera eleverna i planering och utvärdering av undervisningen.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver inleda ett samlat arbete med att skapa studiero som eleverna görs delaktiga i.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i låg utsträckning.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med uppföljning och analys av omdömen och betyg i syfte att identifiera eventuella avvikelser.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **20 augusti 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2023:6591) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Aggarpsskolan 4-9 leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Uppföljning och analys

Granskningen visar att rektorn följer upp skolans resultat och till viss del undervisningens genomförande samt de förutsättningar som lärarna getts. Av intervjuer med rektorn och lärare samt inkommen dokumentation framgår att rektorn följer upp kunskapsresultaten löpande vid klassgenomgångar som äger rum fyra gånger per läsår för samtliga elever och ytterligare två gånger per termin för elever i årskurs 6 och 9. Rektorn får löpande kännedom om verksamheten genom att delta vid elevhälsomöten för hög- respektive mellanstadiet, genom ledningsgruppsmöten och genom att varje vecka delta i ett av arbetslagens möten. Vidare säger rektorn att hen följer upp värdegrundsarbetet genom svaren på den årliga elevenkäten om trygghet och trivsel samt genom att medverka vid trygghetsteamets veckomöten. Däremot framgår det av intervju med rektorn att rektorn inte systematiskt följer upp undervisningens genomförande och de förutsättningar som ges lärare. Det förekommer visserligen att rektorn gör lektionsobservationer, men dessa genomförs framförallt av de biträdande rektorerna och rektorn har inte skapat någon systematik för dem. I övrigt följer rektorn främst upp undervisningens genomförande och lärarnas förutsättningar genom medarbetarsamtal.

Vidare framgår av granskningen att rektorn löpande omfördelar resurser och genomför vissa förbättringsåtgärder utifrån en analys av verksamhetens behov. I intervjuer med rektorn, elevhälsan och lärare framkommer att klassgenomgångarna, vilka beskrevs ovan, ligger till grund för hur rektorn omfördelar resurser, vilket vid behov även sker under terminens gång. Rektorn har i sin analys av skolans resultat bland annat noterat att de låga kunskapsresultaten kan kopplas till en hög frånvaro bland vissa elever. Det har i sin tur lett till att vissa förbättringsåtgärder har satts in, exempelvis kopplat till tillgänglig lärmiljö. Specialpedagogen har därför lett ett arbete

kring att tillgängliggöra klassrummen för att underlätta lärarnas arbete med att tillgodose alla elevers behov. Förutom målet att öka den tillgängliga lärmiljön har skolan som mål att öka behörigheten till de nationella gymnasieprogrammen.

Ledning och organisation

Granskningen visar att rektorn delvis leder och organiserar arbetet genom att skapa förutsättningar för lärarnas samverkan, men att rektorn inte i alla avseenden har tydliggjort skolans arbets- och förhållningssätt. Av intervjuer med rektorn och övrig personal samt av inkommen dokumentation framgår att det finns två eftermiddagar i veckan avsatta för arbetslagsmöten respektive ämneslärarträffar, samt att lärarna har goda möjligheter till samverkan i arbetslagen. Enligt rektorn och inkommen dokumentation sker det kollegiala lärandet främst genom skolans utvecklingsarbete, som leds av förstelärarna. Samtidigt framgår det av intervjuer med lärare och elevhälsan att lärare önskar mer tid till kollegialt lärande tillsammans med ämneskollegor, vilket rektorn säger sig ha försökt frigöra tid för. Vidare framkommer det i intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsan att rektorn visserligen tydliggör delar av skolans gemensamma förhållningssätt kring bland annat rutiner för kränkingsanmälningar, men att personalens roller och mandat delvis är otydliga. Av intervjuer med elevhälsan och med lärare framgår att det däremot saknas ett gemensamt förhållningssätt kring hur lärarna ska stötta de elever som behöver det och att kommunikationen mellan lärare och elevhälsa kring enskilda elever inte alltid fungerar, vilket delvis beror på att det ansvar som ingår i lärarnas mentorsuppdrag är otydligt definierat. Till exempel beskriver representanter för elevhälsan att information inte alltid når ut till all personal och att skolan behöver jobba mer med relationer och stabilitet. De säger också att samarbetet mellan elevhälsan och mentorerna skulle behöva förbättras så att bland annat de elever som har problematisk frånvaro kan få stöd snabbare. Lärare säger att de försöker stötta varandra med mentorsuppdraget, men att de upplever det som svårt och påfrestande. Av intervju med rektorn framgår att rektorn inte har kännedom om dessa problem.

Jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn inte leder något jämställdhetsarbete. Av intervjuer med lärare, rektorn och med elevhälsan framgår att det inte finns något samlat arbete kring jämställdhet på skolan och att jämställdhetsfrågor inte diskuteras på ett strukturerat sätt i personalgrupperna. Rektorn följer upp skolans kunskapsresultat utifrån kön, men säger sig inte ha noterat några tydliga mönster. Vidare framkommer det i intervjuer med elever, lärare, och elevhälsan samt vid lektionsobservationer att elever ofta arbetar och umgås på ett könsuppdelat sätt i alla årskurserna, men att detta inte är något som skolledningen har uppmärksammat. Rektorn säger däremot att hen har

noterat de stora skillnader som finns i elevsvaren i Skolinspektionens senaste enkät kring hur pojkar respektive flickor upplever bland annat studieron och lärarnas bemötande, och att hen har gett arbetslagen i uppgift att undersöka vad dessa skillnader kan bero på. Samtidigt framgår det av intervjuer att lärarna inte känner till könsskillnaderna i elevsvaren i Skolenkäten och att de könsskillnader rektorn har noterat inte har lett till några insatser som har en tydlig koppling kring jämställdhet.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver initiera ett jämställdhetsarbete för att säkerställa att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas. I detta ingår att fördjupa analysen av skolans resultat för att identifiera eventuella könsmönster.

Granskningen visar att det inte finns något strategiskt jämställdhetsarbete på skolan, att rektorn inte för återkommande diskussioner med lärarna kring jämställdhet, inte gör någon fördjupad analys av skolans resultat kring kunskaper och värden utifrån ett könsperspektiv och därför saknar kännedom om flera av de könsmönster som finns bland skolans elever. Detta riskerar att leda till att elever inte ges samma förutsättningar att lära och utvecklas oberoende av könstillhörighet.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn utvecklar ett jämställdhetsarbete som är långsiktigt och systematiskt och som syftar till att alla elever ges samma förutsättningar oavsett könstillhörighet. Detta arbete bör omfatta både en analys av könsmönster bland elevgrupperna och ett arbete för en ökad medvetenhet om jämställdhet hos skolans personal. En analys av könsmönster kan med fördel kopplas till en mer detaljerad analys av såväl kunskapsresultat som elevernas upplevelser av undervisningen, skolmiljön och lärares bemötande. En sådan analys bör bygga på en kartläggning av skillnader mellan årskurser, klasser och ämnen men också mellan olika elevgrupper, även utifrån kön eller socioekonomiska faktorer. Ett arbete för att öka personalens och lärarnas medvetenhet om jämställdhet kan handla om att arbeta kollegialt för att synliggöra de mönster och normer kring kön som genomsyrar lärares förståelse samt för att öka deras kunskap om jämställdhet. En kollegial diskussion kan sedan ligga till grund för utformningen av gemensamma strategier för hur jämställdhet kan tas upp i undervisningen, men är också avgörande för ett kontinuerligt arbete kring ett jämställt bemötande av skolans elever. Ytterligare

vägledning kring hur ett sådant arbete kan organiseras finns i Skolverkets stödmaterial om att leda jämställdhetsarbete.¹

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Variation, aktivt lärarstöd och målfokus

Granskningen visar att undervisningen präglas av ett aktivt lärarstöd men att den inte alltid är varierad. Av intervjuer med lärare och elever samt av lektionsobservationer framgår att lärarna ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att hjälpa och uppmuntra dem så att de kommer vidare i sitt arbete, exempelvis genom att ställa följdfrågor för att tillsammans med eleven resonera sig fram till rätt svar. Vid en observerad lektion märker en lärare att flera elever har problem med samma sak och håller därför en kort förtydligande genomgång för hela klassen. Andra exempel på aktivt lärarstöd är att lärare stöttar eleverna utifrån var de befinner sig. Någon lärare berättar också att hen arbetar utifrån en tanke om låga trösklar, vilket innebär att hen inleder lektionen med en kort uppgift som engagerar och fångar alla elever. Däremot framkommer i intervjuer med elever och vid lektionsobservationer att undervisningen är mer varierad i vissa ämnen och att den är mindre varierad på högstadiet. Lärare som undervisar på mellanstadiet beskriver att de försöker att växla mellan olika arbetsformer, så som att arbeta enskilt, i grupp eller gemensamt. Lärare som undervisar på högstadiet säger att de varierar undervisningen mindre tillsammans med de äldre eleverna, eftersom de upplever att eleverna föredrar att arbeta på ett visst sätt.

Vidare visar granskningen att undervisningen mestadels följer en tydlig struktur, omfattar ett logiskt flöde och är målfokuserad, men att syftet inte alltid görs tydligt för eleverna. Av intervjuer med elever, lärare och av observerade lektioner framgår att

¹ Skolverket (2022). Leda jämställdhetsarbete (<https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/aktivt-jamstalldhetsarbete-i-skolan#h-jamstalldhetarettavskolansvarlden>), hämtad 2023-12-20).

lektionerna oftast följer ett logiskt flöde, där eleverna arbetar med sammanhängande arbetsuppgifter. Till exempel går läraren vid en observerad lektion först igenom ämnet muntligt, visar därefter en film som beskriver ämnet utifrån delvis andra aspekter och låter slutligen eleverna ta stöd av läroboken för att besvara frågor kring ämnet. Vidare framkommer det i intervjuer med lärare och elever att lektionernas mål görs tydligt, men att lärarna mer sällan förklarar undervisningens syfte. Både lärare och elever berättar att lektionens mål och arbetsgång förklaras och även skrivs upp på tavlan. Elever säger att lärarna mer sällan förklarar varför de ska lära sig något, och lärare säger att det är mer utmanande att tydliggöra syftet inom vissa arbetsområden och att undervisningens syfte därmed ibland kan framstå som otydligt för eleverna.

Självförtroende, motivation och anpassningar

Granskningen visar att undervisningen ofta stärker elevernas självförtroende och motivation att lära. Av intervjuer med lärare, elever, elevhälsan och av lektionsobservationer framgår att lärarna uppmuntrar och berömmar elevernas prestationer. Elever på mellanstadiet säger att de märker att lärarna vill att de ska lyckas i skolarbetet eftersom de uppmuntrar dem. Elever på högstadiet säger att lärarna visar att de tror på dem genom att de blir glada om eleverna lyckas på ett prov och att de uppmuntrar dem att be om hjälp om de tycker att något är svårt. På mellanstadiet lägger lärarna även in rörelsepåbjudanden, lekar och låter eleverna lyssna på musik och arbeta fritt i slutet på lektionen för att hjälpa eleverna att bibehålla engagemanget. På högstadiet försöker lärarna istället motivera eleverna genom att anpassa undervisningen till sådant som de tror intresserar eleverna och genom att medvetandegöra eleverna om deras utveckling.

Vidare visar granskningen att undervisningen mestadels anpassas efter elevgruppens förutsättningar. Av intervjuer med elever och lärare framgår att lärarna i flera ämnen anpassar undervisningen till olika nivåer. Till exempel får eleverna i ett ämne, med stöd av läraren, välja med vilken komplexitet de vill utforma en uppgift och i ett annat ämne arbetar eleverna ofta med större och ibland öppna uppgifter där elevernas svar kan vara mer eller mindre fördjupande. Lärare säger också att de försöker inleda med uppgifter som alla elever klarar av och att elever som har svårt att nå kunskapsmålen får olika typer av anpassningar. Däremot säger elever på både hög- och mellanstadiet att det framförallt är i matematiken som det finns svårare uppgifter för den som hinner färdigt eller tycker att det är för lätt. Vid elevintervju ger elever från en årskurs även exempel på att läraren i ett ämne uppmuntrar en pojke att gå vidare med svårare uppgifter, medan en flicka som har hunnit lika långt istället får hjälpa andra elever.

Reflektion och delaktighet

Granskningen visar att undervisningen i vissa fall omfattar inslag av reflektion och strategier för lärande. Av intervjuer med elever och lärare framgår att eleverna, utifrån

ålder och ämne, får arbeta med öppna frågor och olika övningar för att reflektera kring sitt eget lärande. De äldre eleverna har också diskuterat källkritik och studieteknik. Elever på mellanstadiet får svara på öppna frågor framförallt i svenska och samhällsorienterande ämnen, och har till exempel i de naturorienterande ämnena fått prova att arbeta på olika sätt för att ta reda på vilket sätt som passar dem bäst. Elever på högstadiet arbetar med öppna frågor, främst i samhälls- och naturorienterande ämnen, och har pratat om källkritik i flera ämnen. Av intervju med lärare och elever framgår att det förekommer att de diskuterar studieteknik på klasstiden, men elever säger att de inte använder sig av detta i sitt arbete. I några ämnen får eleverna tips kring hur de kan tänka för att lära sig på bästa sätt. Lärare säger också att eleverna inför utvecklingssamtalen får fylla i ett formulär kring vad de tycker att de är bra på och vad de tycker att de kan förbättra, och att de ibland gör den typen av reflektioner med koppling till en enskild uppgift. Någon lärare har också arbetat med modellen två stjärnor och en önskan, där eleverna får utvärdera varandras arbete genom att berömma två saker och komma med ett förslag på en möjlig förbättring.

Slutligen visar granskningen att eleverna endast vid enstaka tillfällen görs delaktiga i undervisningens planering, genomförande eller utvärdering. Av intervjuer med lärare, rektorn och elever samt av elevsvaren på Skolinspektionens enkät från vårterminen 2023 framgår att eleverna sällan ges inflytande över undervisningen. Eleverna görs framförallt delaktiga genom att de exempelvis får välja ämne för en skrivuppgift, vilken bok de vill läsa eller genom att de får välja något sidospår i slutet av terminen när det centrala innehållet är avklarat. Elever på mellanstadiet säger också att de ibland får välja i vilken ordning de vill göra olika uppgifter och mellan olika arbets- och redovisningsformer. Det har även förekommit att lärarna vid terminsslut frågat dem om det är något de hade velat lära sig mer om. Lärare berättar att de inte brukar planera hela arbetsområden tillsammans med eleverna, men att det förekommer att de frågar eleverna om vad de vill lära sig mer om och därefter i möjligaste mån anpassar undervisningens upplägg därefter. Av intervjuer med lärare och elever framgår att elever inte får utvärdera ett arbetsområde eller ett ämne vid exempelvis terminsslut. Emellertid berättar lärare att de i ett ämneslag har förberett en skriftlig utvärdering men inte skickat ut den ännu. Lärare säger vid intervju att de kan bli bättre på att utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna, även om de upplever att de har en pågående dialog med eleverna kring vad som fungerar. En lärare säger att hen vid ett tillfälle utvärderade sin undervisning på eget bevåg tillsammans med eleverna och förändrade undervisningen därefter. Elever säger att de ibland i några klasser på mellanstadiet får göra snabba utvärderingar av enskilda lektioner eller skoldagar, medan de äldre eleverna säger att de inte längre gör snabbutvärderingar. Varken elever på hög- eller mellanstadiet kan minnas att de har fått vara med och

utvärdera ett arbetsområde och elever säger att de inte vet om lärarna anpassar undervisningen efter hur de tycker om att jobba eller efter vad de är särskilt nyfikna på. Elever på högstadiet säger att de sällan får tycka till om lektionernas innehåll eller planering och att de inte tror att lärarna skulle ändra något även om de visste vad de tyckte. Till exempel berättar elever att de skulle vilja att lärarna planerade terminen annorlunda så att inte alla prov hamnade under samma period, men att de inte tror att lärarna skulle ändra på det även om de sa till.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver under rektorns ledning utveckla metoder för att regelbundet involvera eleverna i planering och utvärdering av undervisningen.

Granskningen visar att även om det förekommer att lärare anpassar sin undervisning efter elevernas preferenser, så görs eleverna inte med regelbundenhet delaktiga i undervisningens planering, genomförande och utvärdering. Att eleverna inte ges ett reellt inflytande över undervisningen riskerar att negativt påverka deras engagemang för utbildningen.

Skolinspektionen rekommenderar därför att lärarna under ledning av rektorn aktivt arbetar för att öka elevernas delaktighet genom att använda olika metoder för att planera och utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna. Lärare som lyckas ge eleverna reellt inflytande involverar eleverna redan tidigt i sin planering och låter sedan eleverna kontinuerligt utvärdera undervisningen. När läraren utvärderar undervisningen är det väsentligt att läraren inhämtar elevernas synpunkter på hur undervisningen genomförts med avseende på innehåll, arbetsformer och arbetssätt. Rektorn behöver även försäkra sig om att eleverna får möjlighet att utöva det inflytande som läroplanen föreskriver att de har rätt till och att inflytandet gäller för alla ämnen och på alla stadier. Detta kan med fördel ske genom att rektorn ger lärarna möjlighet att lära av varandra och utgå ifrån de goda exempel som finns på hur enskilda lärare arbetar för att stärka elevernas delaktighet i undervisningen genom bland annat snabbutvärderingar, genom att synliggöra för eleverna hur läraren beaktar det som intresserar dem i undervisningens planering, samt genom den typ av skriftliga utvärderingar som förberetts i ett ämneslag. Rektorn bör sträva mot att förankra en gemensam förståelse i hela kollegiet av vad delaktighet och elevinflytande innebär.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Trygghet

Granskningen visar att det finns ett visst gemensamt arbete kring trygghet på skolan som bygger på en kartläggning av elevernas upplevelser. Av samtliga intervjuer framgår att elevernas upplevelser av trygghet kartläggs genom en årlig enkät om trygghet och trivsel samt genom trygghetsvandringar. Resultaten analyseras av skolans trygghetsteam och leder till riktade åtgärder. Till exempel berättar lärare att man vid den senaste trygghetsvandringen upptäckte att eleverna kände sig otrygga utanför matsalen, varför vissa klasser har börjat gå in i matsalen gemensamt. Däremot framgår det av intervjuer med elever, lärare och elevhälsan att kartläggningarnas resultat inte återkopplas till eleverna. Vidare framkommer i intervju med rektorn att det finns ett visst främjande arbete kring trygghet som tar sig uttryck i att skolan jobbar med värdegrundsfrågor i början på terminsstart och att skolan använder sig av en digital bank med trygghetsfrämjande övningar som lärare har möjlighet att ta del av. Det finns även ett system med rastvakter. Elever säger att de två skolvärdarna alltid finns tillgängliga för dem och att de bidrar till att eleverna upplever skolan som trygg. Samtidigt framkommer i intervjuer med såväl rektorn som lärare och elevhälsan att personalen har noterat att de behöver förstärka sitt gemensamma arbete kring att bygga goda relationer på skolan, bland annat genom ett gemensamt arbete kring klimatet i klasserna som lärarna nyligen inlett på initiativ av kuratorn. Vidare framkommer det i intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn att det på skolan finns vissa gemensamma rutiner kring det åtgärdande trygghetsarbetet, bland annat för kränkingsärenden som följs upp av trygghetsteamet.

Studiero

Granskningen visar att det saknas ett samlat arbete med att skapa studiero som eleverna deltar i. Av intervjuer med lärare och elever samt av vissa lektionsobservationer framgår att lärare inte utgår ifrån ett gemensamt förhållningssätt, utan hanterar problem med studiero på olika och inte alltid ändamålsenliga sätt. Lärare säger visserligen att de utbyter tips och

framgångsfaktorer, men säger samtidigt att de delvis har skilda förhållningssätt kring studiero. Även om det framgår av intervjuer med rektorn och elevhälsan att det har förekommit övergripande diskussioner om studiero och att skolan har börjat arbeta med studiero inför terminsstart, säger rektorn att det inte finns någon övergripande samsyn annat än på arbetslagsnivå. Av elevintervjuer framgår att elever upplever att det finns problem med studiero i flera klasser och att lärare har olika tolerans och gör på olika sätt, vilket gör att eleverna inte alltid vet vad som gäller. Till exempel säger elever att lärare i vissa ämnen skickar ut elever som stör ur klassrummet medan andra lärare inte gör det. Flera elever säger att de inte brukar prata om studiero med sina lärare och att det bara är ett fåtal lärare som använder sig av uttalade metoder, till exempel olika tillåtna ljudnivåer eller nedräkning eller handtecken för att göra eleverna uppmärksamma på att det ska bli tyst. Lärare säger att skolan har försökt att komma till rätta med att studieron är sämre i vissa grupper genom att strukturera om klasserna och arbeta med klassrumsplacering. Vidare framgår det av intervjuer med lärare och elever att det finns ordningsregler och klassrumsregler på skolan, men att eleverna inte har gjorts delaktiga i arbetet med att ta fram dem.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver inleda ett samlat arbete med att skapa studiero som eleverna görs delaktiga i.

Skolinspektionens granskning visar att det saknas ett gemensamt förhållningssätt och ett samlat arbete kring studiero på skolan i vilket eleverna görs delaktiga. Vidare framgår det att de åtgärder lärarna använder för att skapa studiero inte alltid är ändamålsenliga. Sammantaget riskerar detta att skapa en situation där eleverna återkommande blir störda i sitt skolarbete.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tillsammans med skolans lärare utvecklar ett samlat arbete kring studiero i vilket eleverna görs delaktiga. Skolinspektionens erfarenhet är att de skolor som lyckas väl involverar hela organisationen för att skapa en skolmiljö präglad av studiero genom att arbetet och diskussionerna finns på såväl klassrums- och lärarlags- och skolnivå.² Härigenom kan skolan skapa ett gemensamt förhållningssätt kring till exempel strategier för hur lärarna på skolan agerar om elever stör lektionerna men också för hur undervisningen utformas för att fungera engagerande och stimulerande för eleverna och därigenom

² Skolinspektionen 2020 *Skolors arbete med trygghet och studiero. Tematisk analys*, s. 4.

främja studiero. Ett sådant gemensamt förhållningssätt kan med fördel utformas utifrån att det pågående arbetet kring lektionernas struktur som finns på skolan vidgas för att också omfatta ytterligare strategier för studiero. Skolinspektionen vill understryka vikten av att eleverna löpande görs delaktiga både i att ta fram ett gemensamt förhållningssätt för studiero och i att formulera regler för hur ett sådant förhållningssätt ska respekteras.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i låg utsträckning.

Analys och diskussion kring omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn endast till viss del följer upp och analyserar lärarnas omdömen och betyg för att identifiera eventuella avvikelser i syfte att stärka likvärdigheten. Av intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsan samt av inskickad dokumentation framgår att rektorn följer upp elevernas betyg och omdömen vid resultatuppföljningsmöten. Däremot är rektorns uppföljning och analys av betyg och omdömen i syfte att identifiera eventuella avvikelser i lärarnas bedömning begränsad. Rektorn har visserligen tidigare noterat att lärarnas bedömning skilde sig åt mellan olika ämnen på så vis att lärare i ett ämne utgick från ett snävare underlag, och då hanterat detta genom samtal med lärarna. Däremot framgår av inskickad dokumentation att måloppfyllelsen i svenska som andraspråk skiljer sig betydligt mellan gruppen pojkar och flickor, också över tid, men i rektorsintervjun framkommer att rektorn inte har fångat upp denna avvikelse och heller inte tagit reda på om den kan bero på skillnader i lärares bedömning av flickor respektive pojkar. Vidare framgår av nationell statistik att det finns avvikelser mellan nationella prov och betyg som tar sig uttryck i att betygen i vissa ämnen ligger högre än provresultatet. Rektorn säger dock att hen inte har noterat att det finns avvikelser. Följaktligen har rektorn heller inte frågat sig om avvikelser som dessa beror på att lärarna har olika tolkningar av styrdokumentet eller att de bedömt och vägt samman elevprestationer på olika sätt.

Kvalitetssäkring av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn ger lärarna vissa förutsättningar att kvalitetssäkra sina betyg och omdömen. Av intervjuer med lärare, rektorn och elevhälsan framgår att lärare använder sig av olika metoder för kvalitetssäkring av sina bedömningar och

betygssättning, däribland de nationella bedömningsstöden. Rektorn har även avsatt tid för sambedömning av de nationella proven. I övrigt sker lärarnas arbete med likvärdighet främst tillsammans med den närmsta ämneskollegan och på lärarnas eget initiativ. Lärare säger att de önskar mer tid till att arbeta med sambedömning med sina ämneskollegor. Elevhälsan säger också att de tror att speciallärare och specialpedagoger har fler gemensamma forum för att diskutera frågor som rör bedömning än vad lärarna har. I Skolinspektionens enkät värderar lärarna skolans arbete för likvärdighet i bedömningar och betyg mycket lågt. Rektorn säger att hen har hanterat detta genom att försöka frigöra mer tid till lärarnas samverkan i ämneslagen, men att hen inte har prioriterat att följa upp om lärarna använt denna tid till att diskutera bedömning.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med uppföljning och analys av omdömen och betyg i syfte att identifiera eventuella avvikelser.

Granskningen visar att rektorns uppföljning och analys av betyg och omdömen i syfte att identifiera eventuella avvikelser i lärarnas bedömning är begränsad. Bland annat har rektorn inte fångat upp de avvikelser som finns mellan både betyg och nationella prov och mellan elevgrupper i vissa ämnen. Därmed finns en risk att rektorn inte kan verka för att höja kvaliteten och öka likvärdigheten i lärarnas arbete med omdömen och betyg.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn följer upp och analyserar eventuella skillnader i betyg och omdömen i olika ämnen och årskurser för att ta reda på vad avvikelser kan bero på. Rektorn behöver utveckla sin analys för att kunna förklara orsaker till skillnader i lärares betygssättning och bedömningar såväl inom som mellan ämnen, mellan årskurser, mellan elevgrupper samt över tid. Om det finns omotiverade avvikelser ska rektorn ha en tydlig analys och förklaring till dessa. Därefter behöver rektorn, beroende på vad analysen visar, föra en diskussion med berörda lärare som ett första steg i att besluta om eventuella utvecklingsinsatser. För att sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper vid tiden för betygssättning behöver lärare ges förutsättningar att tillsammans med kollegor diskutera hur de kan analysera och värdera elevernas kunskaper, hur de kan utforma ändamålsenliga bedömningssituationer och hur de kan bedöma olika elevprestationer. Målet ska vara att lärarna under rektorns ledning utvecklar sin förmåga att utforma bedömningssituationer som resonerar med kunskapskraven för att därigenom

bedöma elevernas prestationer på ett sätt som främjar en likvärdig och rättvis bedömning.

På Skolinspektionens vägnar

X Jenny Fahlman

Jenny Fahlman

Beslutsfattare

Signerat av: Jenny Fahlman

X Ulrika Kolben Waaranperä

Ulrika Kolben Waaranperä

Föredragande

Signerat av: Ulrika Kolben Waaranperä

I handläggningen av ärendet har även Anna Alm, utredare, medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 9 lektionsobservationer.
- 2 gruppintervjuer med elever.
- 2 gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 6-7 december 2023. En digital intervju med rektorn genomfördes den 11 december. Besöket genomfördes av utredarna Anna Alm och Ulrika Kolben Waaranperä.

Aggarpsskolan är en kommunal 4-9-skola i Svedala kommun. På skolan går 670 elever fördelade på mellan fyra och fem klasser per årskurs.